

'Beklemediğimiz bir iklimle karşı karşıyayız'

Ondokuz Mayıs Üniversitesi (OMÜ) Çevre Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Yüksel Ardalı, "Kar yağışının az olması bize gelecek için iyi sinyaller vermiyor. Beklemediğimiz bir iklimle karşı karşıyayız" dedi

TÜRKİYE'de hava sıcaklıklarının mevsim normallerinin üzerinde seyrettiğine dikkat çeken Prof. Dr. Yüksel Ardalı, "Günümüzde iklim değişikliği ile birlikte pek çok etkiyi yaşamaya başladık. Aslında 1800'lerden endüstriyel devrim ile birlikte bir sera gazı salınımı ve buna bağlı olarak ilk başta küresel ısınma diye başlayan problem daha sonra iklim krizi şeklinde vücut buldu. Son günlerde havanın biraz daha sıcak olması, kar yağışının daha az olması bize gelecek için çok iyi sinyaller vermiyor" diye konuştu.

DÜNYA DAHA DA ISINACAK

1980'lerden itibaren kar miktarının toprakta kalış süresinin yüzde 20 oranında azaldığını, 2000'li yıllarından itibaren yurt dışında yapılan çalışmalarda yüzde 8 oranına düştüğünü belirten Ardalı, "İlk başta iklim değişikliği ile kar miktarının azalması arasındaki süreyi bulmakta zorlanmışlar. Son yapılan çalışmalarda ise birbiri ile çok yakın ilişki

içinde olduğu, dünya için Türkiye için de geçerli büyük bir tehlike arz ettiği, kuraklığa giden bir süreç olduğu söyleniyor. Açıkçası bu konuda uyarılar var. Karın uzun süre kalışı bizim için, ilkbahar ve yaz için bir su rezervuarıdır. Eğer bu su rezervuarını kar olarak tutamazsak diğer sular akıp gidiyor. 'Karadeniz'de çok sık yağmur yağıyor' diyebilirsiniz ama o suyu tutmak önemlidir. Kar bunun için iyi bir rezervuardı. Bir bilim insanı yaptığı çalışmada şunu söylüyor: 'Kar toprağı kaplayınca güneşin bir kısmını geri yansıtıyor. Eğer bu alanlar karla kaplanmazsa bu alanlar güneşi emecek dünya daha da ısınacak.' Karın olmaması sadece su rezervuarı olarak değil, aynı zamanda bitkilerin ağaçların, birbiri ile ilişkili, bu çeşitliliği var olan sistemin bozulmasıyla birlikte zarar görmesi gibi bizim ilk anda göremediğimiz pek çok etkisinde bahsediliyor" şeklinde konuştu.

BEKLEMEDİĞİMİZ BİR İKLİMLE KARŞI KARŞIYAYIZ

Kar yağışının çok azaldığını, ileride daha da azalabileceğini ifade eden Prof. Dr. Yüksel Ardalı, şöyle devam etti:

"Muş'ta bir öğrencim vardı. 'Hocam diz boyu kar olan yerde artık çok az kar var' dedi. Artık iklim değişikliği ve etkileri sadece verilerde ve bir takım modellerde varken şimdi artık yaşıyoruz. Yaklaşık 10 ile 20 yıl içerisinde de kar miktarının çok daha azalacağı, bununla birlikte pek çok gıda kıtlığı, su kıtlığı, çeşitli hastalıklar, biyoçeşitliliğin azalması gibi problemlerle karşı karşıya kalacağımızı söylüyorlar. İklim değişikliği ile ilgili çok acil önlemlerin alınması gerekiyor. Bugün önlem alırsa hem doğanın, toprağın, okyanusların, atmosferin 40- 50 yıllık bir tolerans sınırı var. Ancak 40- 50 yılda kendine geleceği düşünülürse, bugün önlem alınmazsa yarın insanlığın hayatta kalma mücadelesi

gibi, insanlığın yaşaması için gerekliliklerin sağlanamaması gibi bir sorunla karşı karşıya gelebileceğimizi söyleyebiliriz. Hem Türkiye genelinde hem de Samsun genelinde beklemediğimiz bir iklimle karşı karşıyayız."

YAĞMUR KARADENİZ İÇİN BİR TEHLİKE ARZ EDİYOR

Kar yağmayınca bunun yağmura döndüğüne dikkat çeken Ardalı, "Yağmur da Karadeniz için bir tehlike arz ediyor. Altyapının yetersiz olması veya iklim

değişikliği ile birlikte 1 günde yağacak yağmurun 10 dakikada yağması gibi problemlerle karşı karşıya kalmamız söz konusudur. Paris Antlaşması, Kyotolarda ve KOP çalışması toplantılarında '1 buçuk

santigrat derecenin üzerinde çıkarmamız gerekiyor, sabit tutmamız' deniliyordu. Gelecek yıllar için 3 ve 3,5 santigrat artıştan bahsediliyor. Bu da bizim o hissettiğimiz o hava durumunu dünyada nasıl yaşıyorsa, Samsun'da da yaşanacaktır" ifadelerini kullandı. ■ THA